

Hopp efter coronapandemin

Arets första nummer av *NJT* behandlar hur coronapandemin har inverkat på resandet inom kollektivtrafiken – vilka åtgärder som redan har gjorts och vad som planeras när allt återgår till det normala. För den globala pandemin har ställt till det för kollektivtrafiken. All kollektivtrafik som flyg- tåg- sjö- och busstrafik har lidit på samma sätt av situationen. Behovet av fortsatta förbindelser har minskat även inom taxinäringen. Restriktionerna har riktats hårt mot allmänna tillställningar och mot kultur- och restaurangbranschen. En stor anledning till att människor rör sig mindre har förstås berott på att många har arbetat hemma på distans i stället för på arbetsplatsen, vilket eventuellt kan fortsätta även efter pandemin.

I Finland gjordes år 2021 totalt 8,6 miljoner tågresor, cirka 8 procent fler än år 2020, men cirka 40 procent färre än under år 2019. Enligt direktör Topi Simola, som ansvarar för persontrafiken vid VR, ökade mängden resor under senaste år trots coronan och i synnerhet slutet av året var lyckat.

Helsingforsregionens trafik, HRT, är en samkommun som efter coronapandemin är i en ny situation. Pandemins inverkan på resandet tvingar i år till prishöjningar på i medeltal 1,6 procent. Enkel- och dygnsbiljetternas pris blir oförändrade då distansarbetet blir vanligare och de förändrade resebehoven har ökat efterfrågan på sporadiska kollektivtrafikresor. HRT har meddelat att man ändå lutar på att kollektivtrafiken bevarar sin betydande ställning inom Helsingforsregionen också under kommande år. Till det behövs nya öppningar och en ny strategi som HRT publicerade i december. De strategiska målsättningarna är fyra: På väg mot en utsläppsfri trafik, att få kollektivtrafikens användning att öka till rekordtal, en kostnadseffektiv kollektivtrafik och ekonomin i balans.

Den internationella järnvägsorganisationen UIC ser att järnvägstrafiken har en betydande roll i framtiden, bland annat vid förverkligandet av miljömålsättningarna. Resor med höghastighetstågen har fördubblats globalt från dagens nivåer. Efter den nedgång som coronaviruset förorsakade har mängden tågresenärer ökat och järnvägarnas marknadsandelar har vuxit med 50 procent jämfört med nivån innan pandemin. Järnvägarnas andel är nu 15 procent av den världsomfattande godstrafiken och 12 procent av persontrafiken. Under pandemin har det även skett en hel del positiv utveckling av järnvägstrafiken i Norden. Nattågstrafik till Europa inleds, förbindelserna mellan Norge och Sverige förbättras, likaså mellan Danmark och Tyskland. Banprojektet Laurila–Torneå–Haparanda inleds och möjliggör passagerartågtrafik mellan Finland och Sverige.

Överraskande och nya situationer ger möjligheter att utveckla verksamheten även om det också behövs anpassningsåtgärder. Allteftersom restriktionerna tas bort ökar säkert viljan till att resa. Nya tjänster finns och resandets säkerhet har förbättrats.

KRÖNIKA

Arja Aalto

Ordförande i NJS
finska avdelning